

Arkivlovgivning i andre land. Hvilken rolle spiler en lov i land i kriser?

Olav H. Sata slåtten
seniorrådgiver
Riksarkivet

Hva er et diktatur's verste fiende?

Borgernes tilgang til dokumentasjon som viser
urett?

-eller et apparat som gjennomfører kontroll av
det offentlige og som sørger for at korrupsjon,
gal praksis eller dårlig forvaltning får
konsekvenser?

Hva er dokumentasjon verdt uten
rettigheter?

Lover alene skaper ikke god forvaltning

Tre fundamentale
problemstillinger:

Skaper lovgivning alene arkiv?

Forhindrer relevant arkivlovgivning
dårlig forvaltning?

Lover alene skaper ikke god
forvaltning

Hva representerer juridisk sett arkiv
i et samfunn?

Skaper lovgivning alene arkiv?

Forhindrer relevant arkivlovgivning
dårlig forvaltning?

Fire eksempler fra fire land

Yemen

Kenya

**Tanzania og de øvrige fem land i
den Øst-Afrikanske Unionen**

Sør Sudan

Case #1 - Yemen

Evaluering av elektronisk arkiv- og saksbehandlingssystem i Yemen 2010 -
Prosjekt i regi av Britiske DFID

Forretningsdomstolen i Sana' a

Elektronisk arkiv-og
saksbehandlingssystem utviklet av FN

Yemen har ingen arkivlovgivning

Landet har ingen standard for
elektronisk arkiv

Omfattende korrupsjon og ingen tillitt
til myndighetene

Hva viser eksempelet Yemen oss?

Arkiv kan fungere uten lovgivning

I et land som har ingenting kan
introduksjon av NOE gjøre en vesentlig
forskjell

Yemen har ingen arkivlovgivning

Landet har ingen standard for
elektronisk arkiv

Omfattende korrupsjon og ingen tillitt
til myndighetene

Land Records Archives
The Commercial Court of Sana' a, Yemen
Mai 2010

Feil og mangler
i disse sakene
fører til drap
med påfølgende
vendetta og
blodhevn

Case #1 - Yemen

Ved introduksjon av elektronisk arkiv- og saksbehandlingssystem ble korrupsjonen redusert med 80%

Funksjoner som forhindrer endring, manipulering eller sletting av metadata og elektroniske dokumenter var avgjørende.

I tillegg var tilgangsmatrise og regime knyttet til systemadministratorer og serverpark helt vesentlig

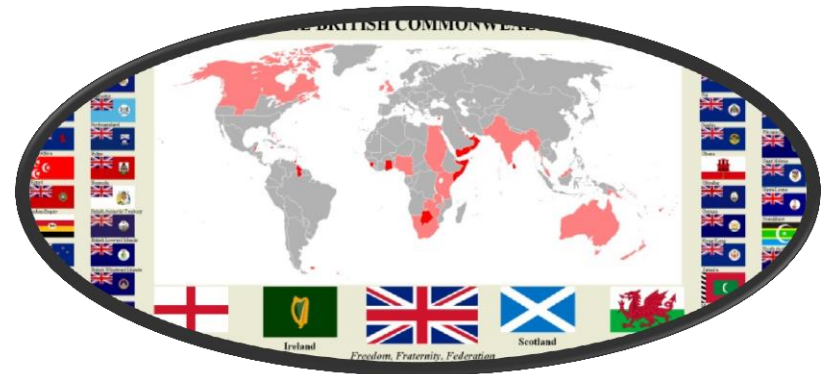
Love alene skaper ikke god forvaltning

Samtlige land i det britiske samveldet
har arkivlovgivning

Medlemsland i Afrika:

Botswana Cameroon Ghana Kenya
Lesotho Malawi Mauritius
Mozambique Nigeria Rwanda
Seychelles Sierra Leone South
Africa Swaziland Tanzania Uganda
Zambia

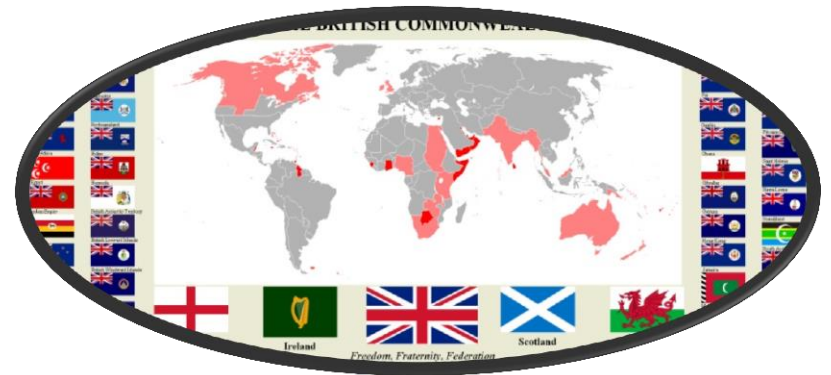
Arkivlovgivningen er basert på
papirarkiv

Lover alene skaper ikke god
forvaltning

Case Kenya

Ambisiøse planer for
eForvaltning
Ingen sektormessig konsolidering
Ingen arkivlovgivning
Innføring av elektroniske arkiv-
og saksbehandlingssystemer uten
en arkivstandard på plass

Lover skaper ikke nødvendigvis åpenhet

Eksempel Sør Afrika

Har arkivlovgiving og grei
arkivordning i det offentlige

Allikevel nevnes eksempler på at
innsynsbegjæringer har hatt en
behandlingstid på 280 dager, med
avslag som resultat.

Sør Sudan' s arkiver, Juba april 2012

Problemstilling #1

Er det lovgivning som vil redde disse arkivene?

Problemstilling #2

Disse arkivenes tilstand er ikke et resultat av krise

Problemstilling #3

Bevaringen av dem vil følge internasjonale krav men er ikke reflektert i nasjonal lovgivning

